

Helse og omsorgsdepartementet

Dato: 22.10.2013

Deres ref.: HOD 02.07.2013

Vår ref.: AV

Tlf.dir.: 95231523

Høringsvar fra Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Kunnskapssenteret): Forslag til endring av forskrift 27.juni 2003 nr 792 om kvalitet i pleie og omsorgstjenesten – krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav.

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten mener at forslaget om endringen i forskriften er god. En slik endring vil kunne virke positivt inn på kvaliteten i den del av kommunens helse og omsorgstjenester som defineres inn i samlebegrepet pleie og omsorg. Det er videre grunn til å se om de erfaringene man får med å sikre en slik politisk behandling vil kunne gi overføringsverdi til andre deler av helse og omsorgstjenestene.

Kunnskapssenteret vil peke på noen forhold som vil være viktige for å sikre nytten av endringsforslagene.

- For at den nye ordningen skal gi mening, er det en forutsetning at lokalpolitikerne har innsikt i hvilken kvalitet de kommunale pleie og omsorgstjenestene har. Dette inkluderer hvordan tjenestene tildeles til brukerne, hvordan pleie- og omsorgstjenestene sikrer kvalitet på sine tjenester og hvordan de gjør prioriteringer. De må også kjenne til kommunens system for kvalitetsforbedring og til hvordan brukerne opplever kvaliteten på tjenestene og på tildeling av tjenestene. Bare da vil politisk behandling av kvalitetskrav til tjenestene gi mening.
- For at politisk behandling av kvalitetskrav skal bli god, må kunnskapsgrunnlaget for kriteriene være åpent og tilgjengelig. Det bør tilstrebes at valgene av kvalitetskriterier er basert på best mulig kunnskapsgrunnlag om hvilke kriterier som faktisk reflekterer god kvalitet. Videre bør det tilstrebes at oppfølgingen, så langt det er mulig, baserer seg på pålitelige målinger og kvalitetsvurderinger.
- Det sies ikke noe om frekvens av politisk behandling i forslaget til forskriftsendring. Selv om det i prinsippet kan overlates til den enkelte kommune å finne sin egen form, mener vi forskriftsendring blir bedre om et minstemål på frekvens spesifiseres. For å kunne gjøre endringer som kan reflektere eventuelle

endringer i kunnskapsgrunnlaget, i brukerpreferanser og lokal kontekst, bør politisk vurdering av kvalitetskriterier for pleie- og omsorgstjenestene forekomme regelmessig, og minst en gang hvert fjerde år.

For at ordningen i størst mulig grad skal virke etter sin hensikt, er det en fordel om behandlingen knyttes til andre beslutningsprosesser i kommunen der kvalitetskravene ses opp mot en større helhet og mot de økonomiske rammene kommunen opererer innenfor. Eksempel på dette er budsjettprosesser eller kommuneplanbehandlingen hvert fjerde år.

- Kunnskapssenteret mener at kommunens ansvarlige politiske ledere bør følge opp kvaliteten på pleie- og omsorgstjenestene regelmessig og betydelig oftere enn selve kvalitetskriteriene vurderes. I forskriftsendringen kunne slik politisk behandling av tjenestekvaliteten vært inkludert. Vi viser for øvrig til vårt arbeid Elementer som kan inngå i et nasjonalt kvalitetssystem for kommunehelsetjenesten;
<http://www.kunnskapssenteret.no/publikasjoner/vurdering-av-elementer-som-kan-inng%C3%A5-i-et-nasjonalt-kvalitetssystem-for-prim%C3%A6rhelsetjenesten--10712>
- Ordningen med politisk behandling av kvalitet i pleie og omsorgstjenestene bør sikre at tilsynsmyndighetenes rapporter etter systemrevisjoner og enkelttilsyn alltid når fram til de saksberørte politikerne i kommunen.
- For å gjøre ordningen enklere å implementere, bør det defineres hvilket forum som skal behandle kvalitetskravene.
- Ordningen bør bidra til å tydeliggjøre betydningen av god ledelse for å utvikle tjenester av god kvalitet. Det valgte forum for ordningen bør også etterspørre oppfølging av ledelse som en del av arbeidet med å nå gjeldende kvalitetskrav.

Kunnskapssenteret støtter altså en ordning hvor politikere bidrar til utarbeidelsen og oppfølgingen av kvalitetskravene til kommunens pleie og omsorgstjenester.

Vennlig hilsen

Magne Nylenna
Direktør